

NEDERLANDS TIJDSCHRIFT VOOR VELDBIOLOGIE
OPGERICHT DOOR E. HEIMANS, J. JASPERS JR EN JAC. P. THIJSSE

Een nieuw Verkade-album, "Vogelzang" door Dr. Jac. P. Thijsse

J. WILCKE.

Met de jaarwisseling heeft de Directie van de Koninklijke Verkade Fabrieken ons een kostelijke verrassing bezorgd door het manuscript uit te geven, dat Dr. Jac. P. Thijsse reeds in 1938 had ingezonden voor een nieuw album, dat „Vogelzang” zou heten. Het uitbreken van de oorlog en de op allerlei gebied sterk gewijzigde naoorlogse omstandigheden waren echter oorzaak, dat van een voortzetting van de reeks legendarische, cultureel zo belangrijke Verkade-albums, waarvan drie generaties hebben kunnen genieten, moest worden afgezien, en zo bleef Thijsse's

manuscript voorlopig in het archief opgeborgen.

Enige maanden voor zijn dood heeft Thijsse mij nog verteld, dat hij de tekst voor een nieuw album gereed had; met de vervaardiging van de plaatjes was evenwel nog geen begin gemaakt en de titel van het album mocht hij niet verklappen. Natuurlijk waren ook andere album-vrienden van het bestaan van het manuscript op de hoogte. Maar eerst toen na de oorlog weer normaal contact mogelijk werd, raakte dit in ruimer kring bekend en allerlei gissingen over de inhoud deden de ronde. Van

verschillende zijden is Verkade toen benaderd over de publikatie van het manuscript, aanvankelijk echter zonder definitief resultaat. Tot de herdenking van Thijsses' honderdste geboortedag in 1965 de doorslag heeft gegeven en Verkade het verheugende besluit nam tot uitgave over te gaan.

Gezien het resultaat ben ik ervan overtuigd dat de Directie geen spijt van dit besluit zal hebben.

De tekst van Thijsses is sprankelend en stimulerend en gefundeerd als altijd. Meer dan vijftig jaar vreugdevolle en aandachtige waarnemingen van de vogelzang ligt eraan ten grondslag. Het begrip vogelzang moet daarbij in de ruimste zin worden opgevat, van het echte zingen van Merel en Nachtegaal tot aan het kleppen van de Ooievaar en het trommelen van de spechten toe. De literatuur van de laatste tijd leidt nogal gemakkelijk tot de opvatting dat het zingen der vogels voornamelijk de functie heeft tegenover soortgenoten een eigen territorium af te bakenen, waarmee het probleem van de vogelzang dan bevredigend zou zijn opgelost. Maar Thijsses zorgt voor een gezonde verruiming van onze kijk op dit pro-

bleem door ons onder het oog te brengen dat er nog vele andere omstandigheden zijn, waaronder een vogel zingt, dat er daarover nog veel onzekerheid bestaat en er nog heel wat aandacht aan de vogelzang moet worden besteed voordat we mogen menen er werkelijk alles van te weten.

Van de traditionele illustratie met Verkade-plaatjes, waarvan het verzamelen en inplakken een attractie op zichzelf vormde, heeft de Directie, mede gezien de korte tijd van voorbereiding nadat de beslissing was genomen, met enige weemoed afstand moeten doen. Maar een in esthetisch opzicht gelijkwaardige oplossing werd gevonden in een illustratie met vele uitstekende vogelfoto's, zowel in zwart-wit als in kleuren.

„Vogelzang” is dus eigenlijk een boek geworden, een zeer royaal uitgevoerd en rijk geïllustreerd boek, door Thijsses geschreven. In zoverre heeft het echter het albumkarakter bewaard, dat het het aantrekkelijk grote formaat bezit en dat het tegen inlevering van bonnen (60 Verkade Ruytermerken) met bijbetaling van een gering bedrag (f 4.95) verkrijgbaar is.

De Drijvende egelskop

E. E. VAN DER VOO.

(R.I.V.O.N.)

Tot de meest bedreigde en interessante planten van ons land behoort de kleine groep soorten van hogere planten die gebonden zijn aan min of meer voedselarme niet vervuilde wateren. Het levensvormenspectrum van deze soorten vertoont een karakteristiek verschil met dat van voed-

selrijke wateren: terwijl in laatstgenoemde milieutypen veel nymfoiden voorkomen, d.w.z. in de bodem wortelende planten met aan de oppervlakte drijvende bladen, is deze levensvorm onder de soorten van oligo- tot mesotroof milieu een hoge uitzondering. Een van deze uitzonderingen